

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПВНЗ «МІЖНАРОДНИЙ ЕКОНОМІКО-ГУМАНІТАРНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ АКАДЕМІКА СТЕПАНА ДЕМ'ЯНЧУКА»**

ФАКУЛЬТЕТ ГЕОГРАФІЇ, ІСТОРІЇ ТА ТУРИЗМУ

КАФЕДРА ГЕОГРАФІЇ І ТУРИЗМУ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 13 УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ В

ТУРИСТИЧНО-РЕКРЕАЦІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Освітньої програми:	Туризм
Рівня вищої освіти:	другого (магістерського)
за спеціальністю:	242 Туризм
галузі знань:	24 Сфера обслуговування

Робоча програма навчальної дисципліни «Управління ризиками в туристично-рекреаційній діяльності» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньою програмою «Туризм» зі спеціальності «242 Туризм» галузі знань 24 Сфера обслуговування

Розробник:

кандидат географічних наук, доцент Романів Андрій Степанович

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри географії і туризму
Протокол №1 від «01» вересня 2022 року

Завідувач кафедри О.В. Я. доц. Яроменко О. В.
(підпис)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми «Туризм»

Гарант М.Р. Миронець доц. Миронець Н.Р.
(підпис)

Схвалено навчально-методичною комісією факультету географії, історії та туризму

Протокол №1 від «01» вересня 2022 року

Голова А.С. Романів доц. Романів А. С.
(підпис)

© Романів А.С., 2022

© ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний
університет імені академіка Степана Дем'янчука, 2022

1.Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4,0	Галузь знань: 24 Сфера обслуговування	обов’язковий компонент освітньої програми	
Загальна кількість годин – 120	Спеціальність: 242 Туризм	Рік підготовки:	
		1-й	1-й
		Семестр	
		2-й	2-й
		Лекції	
	Рівень вищої освіти: другий (магістерський)	20 год.	12 год.
		Практичні, семінарські	
		22 год.	10 год.
		Лабораторні	
		–	–
		Самостійна робота	
		78 год.	98 год.
Вид контролю: екзамен			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Робоча програма навчальної дисципліни «Управління ризиками в туристично-рекреаційній діяльності» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Туризм» підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня спеціальності 242 Туризм за галуззю знань 24 Сфера обслуговування.

Метою дисципліни «Управління ризиками в туристично-рекреаційній діяльності» у системі підготовки здобувачів вищої освіти за освітньою програмою «Туризм» полягає в формуванні у майбутніх фахівців системи спеціальних теоретичних знань та практичних навиків основних положень теорії й практики щодо визначення, класифікації, оцінки ризиків в туристичній індустрії, визначення напрямків мінімізації їх впливів.

Завдання:

- вивчення класифікаційних ознак та підходів щодо класифікації туристських ризиків;
- отримання знань про причини виникнення факторів ризику в туризмі
- дослідження форс-мажорних обставин або обставин непереборної сили в туризмі;
- оволодіння методологією і методикою створення, аналізу і використання економіко-математичних методів, що враховують ризик;
- вивчення умов надання страхових послуг у галузі особистого, майнового страхування та страхування відповідальності у туризмі;
- дослідити основні програми страхування туристичних ризиків, що існують на ринку страхових послуг України та країн світу;
- вивчення типових прийомів моделювання і вимірів ризику у процесі прийняття управлінських рішень на підприємствах туристичної індустрії.

Під час лекційних та практичних занять, самостійної роботи з навчальної дисципліни «Управління ризиками в туристично-рекреаційній діяльності» здобувачі вищої освіти, майбутні фахівці з туризму, набувають таких **загальних (ЗК) та спеціальних (фахових) компетентностей (СК):**

ЗК5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК7. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

СК3. Здатність до управління туристичним процесом у публічному секторі, в туристичній дестинації, туристичному підприємстві на різних ієрархічних рівнях.

СК6. Здатність до аналізу, прогнозування, планування бізнес-процесів та геопросторового планування у сфері туризму та рекреації.

СК8. Здатність до організації екскурсійно-туристичних подорожей виходячи з регіональних пріоритетів розвитку туризму й забезпечення безпеки туристів у звичайних та форс-мажорних обставинах

Опанувавши дисципліну «Управління ризиками в туристично-рекреаційній діяльності» студенти повинні мати такі **програмні результати навчання**:

РН1. Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки, критичне осмислення проблем у сфері туризму та рекреації і на межі галузей знань.

РН8. Управляти процесами в суб'єктах індустрії туризму та рекреації на різних ієрархічних рівнях, які є складними, непередбачуваними і потребують нових стратегічних підходів.

РН10. Приймати ефективні рішення у сфері туризму та рекреації щодо розв'язання широкого кола проблем, зокрема безпеки і якості туристичного обслуговування.

РН13. Створювати туристичні продукти, організовувати безпечну туристичну й екскурсійно-анімаційну діяльність з урахуванням рекреаційно-туристичного потенціалу регіону та викликів сьогодення.

3. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.

РИЗИКИ В ТУРИЗМІ, ЇХ КЛАСИФІКАЦІЯ ТА МЕТОДИ ОЦІНКИ

Тема 1. Поняття туристичних ризиків та підходи щодо їх класифікації. Сутність поняття «ризик». Ризики в туризмі. Класифікаційні ознаки туристських ризиків. Підходи щодо класифікації туристських ризиків.

Література: основна [1,6], допоміжна [9,17,21,36]

Тема 2. Методи оцінки туристських ризиків та їх мінімізація. Методичні підходи щодо оцінки ризиків. Методи мінімізації ризиків. Мінімізація ризиків закладів розміщення. Нормативне регулювання ризиків в туристичній індустрії.

Література: основна [1,6], допоміжна [9,17,21,36]

Тема 3. Фінансові ризики на ринку туристичних послуг. Венчурний капітал у туризмі. Валютні ризики в індустрії туризму. Інвестиційна привабливість підприємств туризму та інвестиційні ризики.

Література: основна [1,6], допоміжна [9,17,21,36]

Тема 4. Вплив пандемії COVID-19 на ринок туристичних послуг в Україні та світі. Вплив пандемії COVID-19 на динаміку показників туристичної індустрії в Україні та світі. Зміни в структурі туристичного попиту та пропозиції під впливом пандемії. Заходи з мінімізації впливів пандемії на ринок туристичних послуг.

Література: допоміжна [13,19,23,26,42]

Тема 5. Військова агресія Росії як загроза стабільності розвитку туристичної індустрії в Україні та світі. Військові конфлікти як загроза життю та здоров'ю туристів. Втрата рекреаційних територій України внаслідок окупації та анексії. Фінансові втрати регіонів України, що розвивалися завдяки доходам від туризму, та втрати суб'єктів туристичного бізнесу. Втрати кадрового потенціалу через виїзд працівників туристичного бізнесу за кордон, чи їх участі у військових діях. Масштабні руйнування об'єктів історико-культурної спадщини, туристичної інфраструктури, що служать основою для розвитку туристичної індустрії. Вплив військово-політичних конфліктів на розвиток туризму в інших регіонах та країнах світу: Сирія, Іран, Нагорний Карабах, Афганістан та ін.

Література: допоміжна [7, 39, 42-45]

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. СТРАХУВАННЯ РИЗИКІВ ТА УПРАВЛІННЯ НИМИ.

Тема 6. Страхування туристичних ризиків. Критерії визначення страхового ризику. Основні характеристики страхових ризиків. Загальні підходи та принципи класифікації страхових ризиків.

Управління ризиком та його основні етапи. Ідентифікація ризиків. Аналіз і оцінка ризиків. Контроль за ризиком та його фінансування. Методи управління ризиком.

Зміст та структура ринку страхових послуг. Організаційна структура ринку страхових послуг України. Типи й види страхових організацій, які створюються в Україні. Організаційні форми існування страховика.

Література: основна [2-5], допоміжна [12,15,20,22,24,27-32,35,38]

Тема 7. Види страхування ризиків в туристичному бізнесі. Особисте страхування в туризмі. Економічний зміст особистого страхування в туристичному бізнесі. Обов'язки суб'єктів туристичної діяльності щодо забезпечення безпеки туристів. Основні види і форми особистого страхування в туризмі. Страхування іноземних громадян, які тимчасово перебувають на території України.

Майнове страхування в туризмі, його необхідність і значення. Форми і види страхування. Страхування майна юридичних осіб в туристичному бізнесі. Страхування майна фізичних осіб в туристичному бізнесі. Транспортне страхування в туристичному бізнесі.

Страхування відповідальності в туристичному бізнесі. Страхування цивільної відповідальності. Об'єкти страхування, контингент страховиків і страхувальників, обсяг страхової відповідальності. Основні принципи і умови страхування цивільної відповідальності власників транспортних засобів. Міжнародна система страхування „Зелена картка”. Страхування відповідальності перевізників вантажів. Інші види страхування відповідальності в туристичному бізнесі: роботодавців, професійної

відповідальності, страхування відповідальності власника готельно-туристичного комплексу.

Література: основна [2-5], допоміжна [11,18,31-34,37]

Тема 8. Організація ризик-менеджменту в туристичній діяльності.
Сутність ризик-менеджменту в туризмі. Стратегія та особливості ризик-менеджменту в туризмі. Регулювання ризиків при довгостроковому інвестуванні. Запобігання від банкрутства. Антикризове управління підприємствами туристичної індустрії.

Література: основна [1,6], допоміжна [8-10, 16,17,21,36]

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					Заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		л	п	лаб	с.р.		л	п	лаб	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Змістовий модуль 1. Ризики в туризмі, їх класифікація та методи оцінки										
Тема 1. Поняття туристичних ризиків та підходи щодо їх класифікації.	10	2	2	-	6	10	1	-	-	9
Тема 2. Методи оцінки туристських ризиків та їх мінімізація.	15	2	2	-	11	15	1	2	-	12
Тема 3. Фінансові ризики на ринку туристичних послуг.	15	2	2	-	11	15	2	2	-	11
Тема 4. Вплив пандемії COVID-19 на ринок туристичних послуг в Україні та світі.	10	2	2	-	6	10	1	-	-	9
Тема 5. Військова агресія Росії як загроза стабільності розвитку туристичної індустрії в Україні та світі.	10	2	2	-	6	10	1	-	-	9
Змістовий модуль 2. Страхування ризиків та управління ними										
Тема 6. Страхування туристичних	20	2	2	-	16	20	2	2	-	16

ризиків.										
Тема 7. Види страхування ризиків в туристичному бізнесі.	20	4	6	-	10	20	2	2	-	16
Тема 8. Організація ризик-менеджменту в туристичній діяльності	20	4	4	-	12	20	2	2	-	16
Усього	120	20	22	-	78	120	12	10	-	98

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Поняття туристичних ризиків та підходи щодо їх класифікації.	2/-
2	Методи оцінки туристських ризиків та їх мінімізація.	2/2
3	Фінансові ризики на ринку туристичних послуг.	2/2
4	Вплив пандемії COVID-19 на ринок туристичних послуг в Україні та світі.	2/-
5	Військова агресія Росії як загроза стабільності розвитку туристичної індустрії в Україні та світі.	2/-
6	Страхові ризики та їх оцінка	2/2
7	Особисте страхування в туризмі	2/-
8	Аналіз програм страхування на ринку туристичних послуг України	2/2
9	Страхування майна в туризмі	2/-
10	Організація ризик-менеджменту в туристичній діяльності	2/2
11	Антикризове управління підприємствами туристичної індустрії.	2/-
	Разом	22/10

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Поняття туристичних ризиків та підходи щодо їх класифікації.	6/9
2	Методи оцінки туристських ризиків та їх мінімізація.	11/12
3	Фінансові ризики на ринку туристичних послуг.	11/11
4	Вплив пандемії COVID-19 на ринок туристичних послуг в Україні та світі.	6/9
5	Військова агресія Росії як загроза стабільності розвитку туристичної індустрії в Україні та світі.	6/9
6	Страхування туристичних ризиків.	16/16
7	Види страхування ризиків в туристичному бізнесі.	10/16
8	Організація ризик-менеджменту в туристичній діяльності	12/16
	Разом	78/98

7. Завдання для опрацювання тем дисципліни

Назва теми	Зміст завдання для відпрацювання пропущених занять і невиконаних завдань	Форми контролю	Література	Кількість балів
Змістовий модуль 1. Ризики в туризмі, їх класифікація та методи оцінки				
Тема 1. Поняття туристичних ризиків та підходи щодо їх класифікації.	Самостійне опрацювання за темою. Виконання практичних завдань	Здача виконаних практичних завдань з захистом теоретичних положень	основна [1,6], допоміжна [9,17,21,36]	6
Тема 2. Методи оцінки туристських ризиків та їх мінімізація.	Самостійне опрацювання за темою. Виконання практичних завдань	Здача виконаних практичних завдань з захистом теоретичних положень	основна [1,6], допоміжна [9,17,21,36]	6
Тема 3. Фінансові ризики на ринку туристичних послуг.	Самостійне опрацювання за темою. Виконання практичних завдань	Здача виконаних практичних завдань з захистом теоретичних положень	основна [1,6], допоміжна [9,17,21,36]	6
Тема 4. Влив пандемії COVID-19 на ринок туристичних послуг в Україні та світі.	Самостійне опрацювання за темою. Виконання практичних завдань	Здача виконаних практичних завдань з захистом теоретичних положень	допоміжна [13,19,23,26,42]	6
Тема 5. Військова агресія Росії як загроза стабільності розвитку туристичної індустрії в Україні та світі.	Самостійне опрацювання за темою. Виконання практичних завдань	Здача виконаних практичних завдань з захистом теоретичних положень	допоміжна [7,39,42,45]	6
Змістовий модуль 2. Страхування ризиків та управління ними				
Тема 6. Страхування туристичних ризиків.	Самостійне опрацювання за темою. Виконання практичних завдань	Здача виконаних практичних завдань з захистом теоретичних положень	основна [2-5], допоміжна [12,15,20,22,24,27-32,35,38]	5
Тема 7. Види страхування ризиків в туристичному бізнесі.	Самостійне опрацювання за темою. Виконання практичних завдань	Здача виконаних практичних завдань з захистом теоретичних положень	основна [2-5], допоміжна [11,18,31-34,37]	15
Тема 8. Організація ризик-менеджменту в туристичній діяльності	Самостійне опрацювання за темою. Виконання практичних завдань	Здача виконаних практичних завдань з захистом теоретичних положень	основна [1,6], допоміжна [8-10, 16,17,21,36]	10

Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання з освітнього компоненту «Управління ризиками в туристично-рекреаційній діяльності» забезпечується індивідуальною спрямованістю окремих практичних завдань (студенти аналізують страхові пакети окремих СК та ін.), а також повідомлень та презентації на одну із запропонованих тем:

1. Підходи щодо класифікації туристських ризиків
2. Методичні підходи щодо оцінки ризиків.
3. Методи мінімізації ризиків. Мінімізація ризиків закладів розміщення.
4. Нормативне регулювання ризиків в туристичній індустрії.
5. Валютні ризики в індустрії туризму.
6. Інвестиційна привабливість підприємств туризму та інвестиційні ризики.
7. Вплив пандемії COVID-19 на динаміку показників туристичної індустрії в Україні та світі.
8. Військова агресія Росії як загроза стабільності розвитку туристичної індустрії в Україні та світі.
9. Стратегія та особливості ризик-менеджменту в туризмі.
10. Регулювання ризиків при довгостроковому інвестуванні.
11. Антикризове управління підприємствами туристичної індустрії.
12. Стан і перспективи розвитку особистого страхування в туристичному бізнесі в Україні.
13. Досвід зарубіжних країн у страхуванні майна юридичних осіб туристичного бізнесу.
14. Методика проведення страхування від втрати прибутку підприємств туристичного бізнесу.
15. Страхування особистого майна і багажу туристів – проблеми і перспективи проведення в Україні.
16. Основні види та особливості проведення страхування транспортних засобів в туризмі.
17. Перспективи розвитку страхування професійної відповідальності в туристичному бізнесі в Україні.
18. Страхування відповідальності власника готельно-туристичного комплексу в Україні: суб'єкти, об'єкти, врегулювання відносин.
19. Створення і функціонування міжнародної системи страхування «Зелена карта».

Форми контролю: реферат, доповідь з презентацією.

8. Методи навчання

Вивчення дисципліни досягається словесними, інформаційними та проблемно-пошуковими методами навчання:

Лекції супроводжуються демонстрацією схем, таблиць з мультимедійним супроводом. На практичних заняттях студенти:

- вивчають методичні підходи, щодо класифікації та оцінки ризиків.
- розв'язують задачі з питань оцінки ризиків, страхування (розрахунок розмірів страхового відшкодування та ін.);
- навчаються проводити обробку та здійснювати аналіз статистичних даних показників ринку страхових послуг;
- аналізують страхові пакети різних страхових компаній, що існують на ринку послуг України та ризики які вони покривають;
- знайомляться з механізмами управління різними видами ризиків;
- проводиться дискусійне обговорення проблемних питань;
- студенти демонструють виконання індивідуальні навчально-дослідні завдання;
- для опрацювання окремих тем на практичних використовується робота в малих групах.

Навчання супроводжується опрацюванням нормативної, навчальної літератури, а також періодичних видань.

При викладанні навчальної дисципліни для активізації навчального процесу передбачено застосування сучасних навчальних технологій.

9. Методи контролю

Для визначення рівня засвоєння студентами навчального матеріалу використовуються оцінювання знань за наступними видами робіт:

Контроль роботи студентів проводиться за такими видами робіт:

- поточне тестування та опитування;
- усне опитування;
- підсумкове тестування з курсу. Складання іспиту;
- перевірка виконаних практичних завдань, розв'язаних задач;
- контроль самостійної роботи;

Усі форми контролю включені до 100-бальної шкали оцінювання.

10. Питання гарантованого рівня знань здобувачів вищої освіти

1. Поняття туристичних ризиків та підходи щодо їх класифікації.
2. Класифікаційні ознаки туристських ризиків. Підходи щодо класифікації туристських ризиків.
3. Методичні підходи щодо оцінки ризиків.
4. Методи мінімізації ризиків.
5. Мінімізація ризиків закладів розміщення.

6. Нормативне регулювання ризиків в туристичній індустрії.
7. Венчурний капітал у туризмі.
8. Валютні ризики в індустрії туризму.
9. Інвестиційні ризики.
10. Вплив пандемії COVID-19 на динаміку показників туристичної індустрії в Україні та світі.
11. Зміни в структурі туристичного попиту та пропозиції під впливом пандемії COVID-19.
12. Заходи з мінімізації впливів пандемії на ринок туристичних послуг.
13. Військові конфлікти як загроза життю та здоров'ю туристів.
14. Втрата рекреаційних територій України внаслідок окупації та анексії.
15. Фінансові втрати регіонів України, що розвивалися завдяки доходам від туризму, та втрати суб'єктів туристичного бізнесу.
16. Руйнування об'єктів історико-культурної спадщини та туристичної інфраструктури внаслідок військової агресії Росії.
17. Вплив військово-політичних конфліктів на розвиток туризму в регіонах та країнах світу.
18. Категорія страхового захисту і його роль в розвитку туристичного бізнесу.
19. Необхідність страхового захисту як важливого засобу економічної безпеки суб'єктів господарювання туристичного бізнесу та життєдіяльності людей.
20. Класифікація ризиків.
21. Оцінка ризиків в страхуванні.
22. Управління ризиками в страхуванні.
23. Поняття страхового ринку, його види та їх загальна характеристика.
24. Об'єктивна основа страхового ринку, умови формування і функціонування страхового ринку.
25. Страховий ринок України та напрямки його розвитку.
26. Економічний зміст особистого страхування в туристичному бізнесі. Основні види і форми особистого страхування в туристичному бізнесі.
27. Страхування від нещасних випадків в туристичному бізнесі.
28. Організація медичного страхування туристів.
29. Страхування іноземних громадян, які тимчасово перебувають на території України.
30. Економічний зміст, об'єкти та види майнового страхування.
31. Страхування майна юридичних і фізичних осіб.
32. Страхування транспортних засобів, що обслуговують туристичний бізнес.
33. Страхування особистого майна і багажу туристів.

34. Страхування професійної відповідальності в туристичному бізнесі.

35. Страхування відповідальності власника готельно-туристичного комплексу.

36. Страхування цивільної відповідальності власників автотранспортних засобів.

11. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота								Підсум- ковий контроль (іспит)	Сума
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2				
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8		
6	6	6	6	6	5	15	10	40	100

12. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Критерії оцінювання	Оцінка за національною шкалою
			для екзамену, курсової роботи, практики
90-100	A	Студент виявляє особливі творчі здібності, глибокі знання навчального матеріалу, що міститься в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах; вміє аналізувати явища, які вивчаються, у їх взаємозв'язку і розвитку; застосовувати теоретичні положення при розв'язанні практичних задач; володіє вмінням надавати чітку аргументовану відповідь на поставленні питання	відмінно
82-89	B	Студент вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи, надає лаконічну відповідь майже на всі поставленні питання; самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	добре
74-81	C	Студент вміє оперувати необхідним колом понять та категорій; узагальнювати та систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві	
64-73	D	Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, слабе їх застосування при розв'язанні практичних завдань; аналізує навчальний матеріал за допомогою викладача, надає мало аргументовані відповіді, виправляє не всі помилки, значна кількість яких є суттєвими	задовільно
60-63	E	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні вищому за початковий, проте має фрагментарне уявлення про деякі поняття та категорії курсу; надає неповне висвітлення змісту питань; має недостатнє вміння зробити аргументовані висновки; відповіді містять значну кількість недоліків і помилок	

35-59	FX	Студент не опанував значну частину матеріалу курсу; не володіє понятійним апаратом; не опрацював базову та допоміжну літературу. Мова не виразна, обмежена, бідна, словниковий запас не дає змогу оформити ідею. Практичні навички на рівні розпізнавання	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Студент повністю не знає програмного матеріалу, не працював в аудиторії з викладачем або самостійно; допускає суттєві помилки у відповідях на питання, не вміє застосовувати теоретичні положення при розв'язанні практичних завдань	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

Методичне забезпечення навчальної дисципліни «Управління ризиками в туристично-рекреаційній діяльності» включає:

1. Підручники та навчальні посібники
2. Опорний конспект лекцій по всіх темах курсу, у тому числі і для самостійного вивчення в електронному вигляді (навчальна платформа moodle).
3. Методичні рекомендації до виконання практичних робіт (навчальна платформа moodle).
4. Пакети тестових завдань для підсумкового контролю (навчальна платформа moodle).

14. Рекомендована література Основна

1. Винниченко І. Ризики в туризмі: Навчально-методичний посібник. – К., 2014. – 101 с.
2. Гаталяк О. М., Стецький В. В. Страхування у туризмі: навч. посібн. /О. М. Гаталяк, В. В. Стецький. – Львів: ЛНУ ім. Ів. Франка, 2020. – 114 с.
3. Голод А. Страхування в туристичній діяльності : навч. посіб. : у 2 ч. / Андрій. Голод, Юлія Феленчак. – Львів : ЛДУФК, 2016. – 156 с
4. Машина Н.І. Страхування для туристичних підприємств : навчальний посібник / Н.І. Машина. – К. : Центр навчальної літератури, 2006. – 368 с.
5. Михайлова Н.В. Страхування в туристичному бізнесі. Навчально-метод. посібн. для самостійного вивчення дисципліни за кредитно-модульною системою організації навчального процесу для студентів за напрямом підготовки 6.140103 «Туризм» - Полтава, 2013. – 150 с. URL: <http://www.tourism.puet.edu.ua/files/lic2016bac/stb3.pdf>
6. Писаревський І. М., Стешенко О. Д. Ризик-менеджмент у туризмі : навч. посіб. для вищих навчальних закладів /; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2017. 128 с.

Допоміжна

7. Антоненко В., Хуткий В. Вплив російської військової агресії на природні туристичні ресурси України. Вісник Київського національного університету культури і мистецтв. Серія: Туризм. 2022, 5(1). С. 64-82
8. Баджи М.Д. Управління економічними ризиками у діяльності морських туристичних компаній. Розвиток методів управління та господарювання на транспорті, № 1 (78), 2022. С.106-117.
9. Богдан Н. М., Сухорукова О. П. Дослідження ризиків у туризмі. БІЗНЕСІНФОРМ № 10. 2016. С.206-211. URL: <http://www.business-inform.net/main/>
10. Брич В., Крамарук С. Управління ризиками в туристичному бізнесі. Рекреаційна географія і туризм Наукові записки. №2. 2010. С.105-110.
11. Власова Н.М., Вейнберг К.О. Страхові технології в індустрії туризму. Культура народів Причорномор'я. № 176. 2009. С. 82-84. URL: <http://dspace.nbuv.gov.ua/handle/123456789/35474>
12. Внукова Н.М. Страхування: теорія та практика : навчальний посібник / За загальною редакцією д.е.н., проф.. Н.М.Внукової. – 2-ге видання, перероблене та доповнене. – Харків : Бурун Книга, 2009. – 656 с.
13. Внучко С., Тимошенко Т. COVID-19 та соціальний діалог в туристичній галузі: практика ЄС та український реалії. Київ, 2020. 28 с.
14. Вовчак О.Д. Страхування : навч. посібн. Львів, 2006. 480 с.
15. Гаманкова О.О. Ринок страхових послуг України : теорія, методологія, практика : монографія. Київ, 2009. 283 с.
16. Гончаров І. В. Ризик та прийняття управлінських рішень. Харків : Основа, 2003. 159 с.
17. Гранатуров В. М. Ризики підприємницької діяльності. Проблеми аналізу. Київ : Зв'язок, 2000. 152 с.
18. Гуріна І., Романів А. Проблеми страхування високогірних сходжень на ринку страхових послуг України. Географія, економіка і туризм: національний та міжнародний досвід / Матеріали XIV Міжнародної конференції – Львів, 2020. С.300-305
19. Даниленко-Кульчицька В.А. Вплив пандемії covid-19 на туристичний ринок світу та України. Економіка та управління підприємствами. Випуск 58-1. 2020. С.120-124. URL: <https://doi.org/10.32843/bses.58-20>
20. Зайченко К.С., Дзюбенко В.М. Страховий ринок України: сучасний стан та перспективи розвитку. Електронний науковий журнал «Приазовський економічний вісник» Випуск 5(16) 2019. URL: <https://doi.org/10.32840/2522-4263/2019-5-46>
21. Кожухівська Р.Б. Управління процесами ризик-менеджменту на туристичних підприємствах. URL: <https://dspace.udpu.edu.ua/bitstream/6789/2456/1/rizik-menedgent%20v%20turismi.pdf>
22. Мних Є.В. Страхування в Україні : сучасна теорія і практика. Знання України, 2008. 284с.

23. Непочатенко В. О. COVID-19 і туризм: аналіз ситуації та економічні шляхи виходу з кризи. Ефективна економіка. №7, 2020. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/7_2020/54.pdf
24. Осадець С. С., Мурашко О. В., Фурман В.М. Страховий менеджмент : підручник. Київ, 2011. 333 с.
25. Підсумки діяльності страхових компаній за I квартал 2020 року. DOI: https://www.nfp.gov.ua/files/OgliadRinkiv/SK/sk_I_%202020.pdf
26. Погребняк Л., Дудяк Р., Бугіль С. Вплив пандемії COVID-19 на стан туристичного та рекреаційного бізнесу в Україні. АГРАРНА ЕКОНОМІКА, 2020, Т. 13, № 3-4. С.62-67 URL: <https://doi.org/10.31734/agrarecon2020.03-04.062>
27. Про господарські товариства: Закон України URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1576-12>.
28. Про затвердження Положення про обов'язкове особисте страхування від нещасних випадків на транспорті: Постанова КМУ URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/959-96-п.51>.
29. Про затвердження Положення про порядок провадження діяльності страховими посередниками : Постанова КМУ URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1523-96-п>.
30. Про затвердження Порядку складання звітних даних страховиків: Розпорядження Держфінпослуг України URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0517-04>.
31. Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів: Закон України URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1961-15>.
32. Про страхування: Закон України від 07 березня 1996р. N 86/96-ВР: станом на 20 грудня 2016р. / Верховна Рада України. DOI: <http://zakon1.rada.gov.ua>.
33. Романів А.С., Миронець Н.Р., Герасимчук Ж.М. Страхування активних та екстремальних видів туризму в Україні: сучасний стан і перспективи. Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України. збірник наукових праць 2021 Випуск 1 (147). С. 45-52.
34. Сливенко В. А. Вирішення проблем безпеки в туризмі шляхом страхування. Електронне наукове фахове видання "Ефективна економіка" № 3, 2014. м. Дніпро. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=2836>
35. Ткаченко Н.В. Страхування. Навчальний посібник. – К.: Ліра_K, 2007. – 376 с.
36. Фоміна О. В., Сопко В. В., Прокопова О. М. Ризики туристичної діяльності в обліку. Інвестиції: практика та досвід № 22. 2018. С.26-31
37. Чвертко Л. А., Демченко Т. А. Страхування туристичних ризиків: проблеми теорії та практики. Економічні горизонти № 1(4)'2018. С. 67-75
38. Яворська Т. Державне регулювання перестрахового підприємництва в Україні . Банківська справа. 2013. № 4. С. 45–54.

39. Anatoliy Parfinenko «War and Peace» of Ukrainian tourism: the impact of geopolitical factors on the tourism process in Ukraine. Вісник Львівського університету. Серія Міжнародні відносини. 2019. Випуск 47 С. 3–16.

15. Інформаційні ресурси

40. Війна безжальна, щоб пам'ятати: які об'єкти української спадщини ми втрачаємо. URL: <https://discover.ua/inspiration/viyna-bezzhalna-do-pamyati-yaki-obyekty-ukrayinskoji-spadshchyny-my-vtrachayemo>

41. Головне управління статистики у Рівненській області. <http://www.gusrv.gov.ua/>

42. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

43. Зареєстровані військові злочини. URL: <https://mkip.notion.site/mkip/>

44. Збираємо докази злочинів URL: <https://travel.rbc.ua/ukr/show/sobrat-svidetelstva-prestupleniy-poyavilsya-1647592278.html>

45. Збираємо докази злочинів проти культурної спадщини, вчинених російсько-окупаційними військами на території України. URL: <https://culturecrimes.mkip.gov.ua/>

46. Національна акціонерна страхова компанія "Оранта". Офіційний сайт. URL: <https://oranta.ua/>

47. ПрАТ "Українська промислова страхова компанія". Офіційний сайт. URL: <https://iic.kharkov.ua/>

48. ПрАТ «Європейське туристичне страхування» (ERV). Офіційний сайт. URL: <https://eurotravelins.com.ua/ua/>

49. Страхова група "Оберіг". Офіційний сайт. URL: <https://www.oberig-sg.com/>

50. Страхова група ТАС. URL: Офіційний сайт. <https://sgtas.com.ua/>

51. Страхова компанія "GUARDIAN". Офіційний сайт. URL: <https://grdn.com.ua/>

52. Страхова компанія "One Click". Офіційний сайт. URL: <https://www.oneclick.ua>

53. Страхова компанія "Інтер Плюс". Офіційний сайт. URL: <https://www.inter-plus.com.ua/>

54. Страхова компанія "Княжа Вієнна Іншуранс Груп". Офіційний сайт. URL: <https://kniazha.ua/>

55. Страхова компанія «Альфа страхування». Офіційний сайт. URL: <https://alfaic.ua/>

56. Страхова компанія «Провідна». Офіційний сайт. DOI: www.providna.ua

57. Страхова компанія «УНІКА» (UNIQA). Офіційний сайт. URL: <https://uniqa.ua/ua/>

58. Страхова компанія ARX. Офіційний сайт. DOI: <https://arx.com.ua/>

59. Страхова компанія GRAWE. Офіційний сайт. URL:
<https://www.grawe.ua/>
60. Страхова компанія INGO. Офіційний сайт. DOI:
<https://online.ingo.ua/>
61. Страхова компанія PZU Україна. Офіційний сайт. URL:
<https://www.pzu.com.ua/>
62. Страхова компанія UNIVERSALNA. Офіційний сайт. URL:
<https://universalna.com/>
63. Страхова компанія USI "Ю.Ес.Ай." Офіційний сайт. URL:
<https://usi.net.ua/>
64. Страхова компанія АСКА. DOI: Офіційний сайт. <https://aska.ua/>
65. Страхова компанія ВУСО (VUSO). Офіційний сайт. URL:
<https://vuso.ua/>
66. Українська страхова група. Офіційний сайт. URL:
<https://ukringroup.ua/ua>